

Trekwegen van in Nederland geringde vogels Kolgans, *Anser albifrons*

B. J. Speek

Van 1911-1976 werden er in Nederland 12.322 Kolganzen geringd, waarvan er 2.218 werden teruggemeld. Dat is 18 %.

Figuur 1 laat zien in welke maanden Kolganzen in ons land werden geringd. Hieruit blijkt dat de Kolganzen in ons land geen doortrekkers zijn maar wintergasten. Hetzelfde blijkt trouwens uit figuur 3, waaruit duidelijk te zien is, dat het gemiddelde van deze groep ganzen zich op 1 februari het verst van het broedgebied bevindt en dat deze plaats slechts iets ten zuiden ligt van de gemiddelde ringplaats.

Omdat men een onderzoek naar de verspreiding van een vogelsoort zo veel mogelijk moet verrichten met terugmeldingen, waarvan de vindomstandigheden gelijk zijn, beperken we ons tot de geschoten exemplaren. Dat zijn er 1621.

Figuur 2 geeft aan waar die Kolganzen zijn geschoten. U kunt zich de moeite besparen om alle 1621 kruisjes na te tellen, omdat er enkele plaatsen zijn, waar er vele honderden bovenop en vlak naast elkaar liggen. Ze vormen dan tezamen één grote zwarte vlek.

Uit de kaart ziet men duidelijk, dat er veel

Kolganzen geschoten worden in het noorden van de DDR (Rügen) en in Nederland.

In Rusland worden ganzen geschoten in een wijde kring met Moskou als centrum en in het noorden langs de Noordelijke IJszee. Opmerkelijk is de groep ganzen, die zich in Zuid-Rusland verspreidt.

Figuur 3 laat zien waar de Kolganzen, geringd in Nederland, zich gemiddeld bevinden van dag tot dag. Het broedgebied bevindt zich kennelijk in Noord-Rusland. Via de zuidkust van de Baltische Zee trekken ze naar ons land. In augustus, september en oktober leggen ze flinke afstanden af. Na 1 november verplaatst de gemiddelde groep zich nog slechts langzaam naar het westen. Na 1 februari vangen ze de terugtocht aan. Vanaf 1 maart verloopt de terugtocht snel. Zoals bij veel trekvogels vertoont ook de Kolgans 'Schleifenzug', d.w.z. dat de terugtrek naar de broedgebieden zuidelijker en oostelijker verloopt dan de wegtrek in de herfst.

● B. J. Speek. Instituut voor Oecologisch Onderzoek, afdeling Vogeltrekstation, Kemperbergerweg 67, Arnhem.

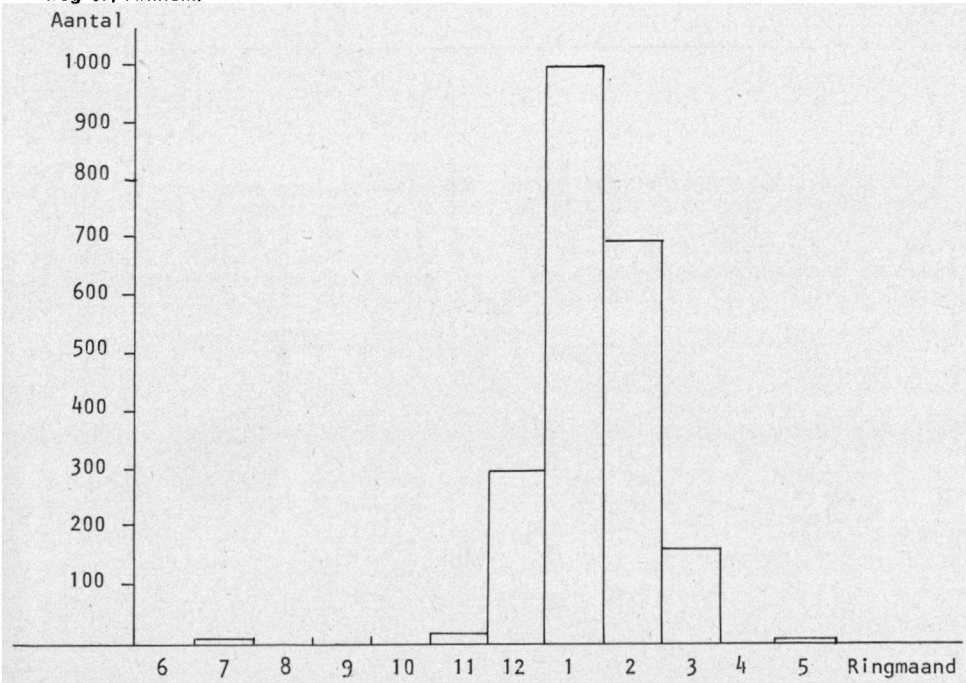

Fig. 1. Verdeling van 2179 teruggemelde Kolganzen naar de maand van ringen.

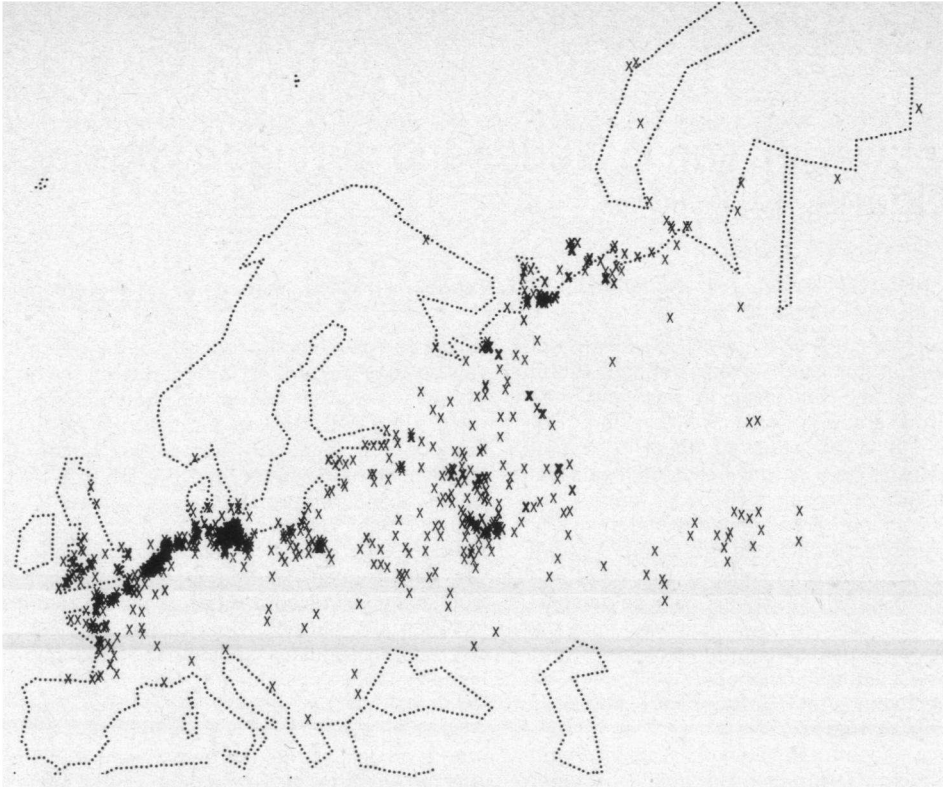
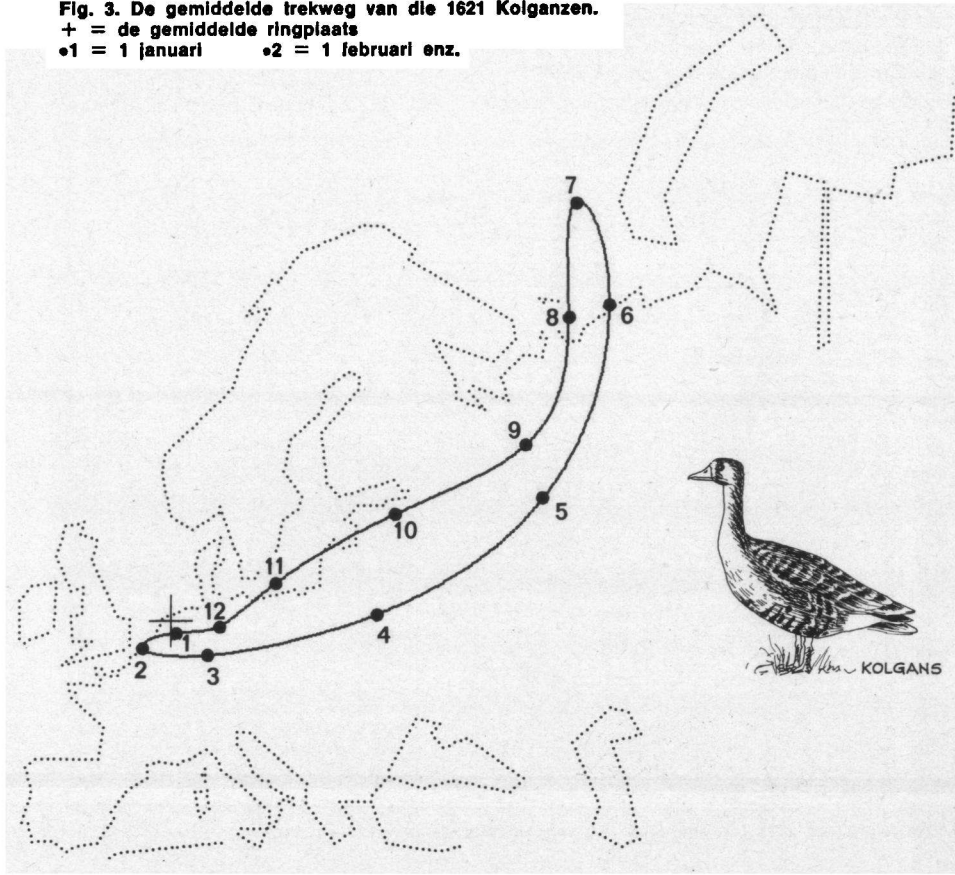

Fig. 2. Plaatsen, waar de 1621 Kolganzen zijn geschoten, die in Nederland zijn geringd.

Fig. 3. De gemiddelde trekweg van die 1621 Kolganzen.
 + = de gemiddelde ringplaats
 •1 = 1 januari •2 = 1 februari enz.

Kolganzen.

Foto: Fritz Pölking GDT.

Kolganzen.

Foto: Fritz Pölking GDT.

